

Stora riksbankens ränta är nu 4 procent och medelrätten är 3 procent.
Därmed räntan för den statliga järnvägen är 3 procent. Därmed
är i gällande tillstånd att det sista betalningsåret
är det första året som denna ränta är tillämplig.

Är det rätt att göra en motion om att

meddela följande:

N:o 71.

Af herr **A. H. Hammarskjöld** m. fl., angående räntan å de till
Hultsfred—Västerviks och Västervik—Åtvidaberg—Bersbo
järnvägar lämnade statslån.

Hultsfred—Västerviks järnväg har ett statslån å 1,750,000 kronor och Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnväg ett å 1,865,000 kronor, å hvilka lån skall erläggas $\frac{1}{2}$ procent kapitalafbetalning och $4\frac{1}{2}$ procent ränta. Men därjämte finnes i kontrakterna en så lydande bestämmelse: »Därest förfallet inbetalningsbelopp icke varder i föreskrifven ordning erlagdt, skall bolaget gälda 6 procent årlig ränta.» (Se Bil. 1). Då järnvägsbolagen under många år icke kunnat i rätt tid erlägga förfallna annuiteter, ha, på grund af nu anfördta bestämmelse, i straffräntor, äfven benämnda »öfverräntor», utkräfts betydande belopp, hvilka enligt bilagda uppgifter från järnvägarnes trafikchef uppgått till följande:

För Hultsfred—Västerviks järnväg: för åren 1886 t. o. m. 1902:
öfverränta å förfallen kapitalskuld 27,567 kronor 37 öre
» » ogulden ränta ..... 65,511 » 16 »
eller tillsammans 93,078 kronor 53 öre
(Se Bil. 2.)

För Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnväg åren 1891 t. o. m. 1902:
öfverränta å förfallen kapitalskuld 8,293 kronor 38 öre,
» » ogulden ränta ..... 17,211 » 57 »
eller tillsammans 25,504 kronor 95 öre.
(Se Bil. 3.)

Det är möjligt, att ingenting kan invändas mot att öfverränta erlägges på födröjd kapitalafbetaling, men det synes hvarken rätt eller billigt, att staten kräfver ränta på ränta, då sådant enligt lag är den enskilde förbjudet. Då kommuner och enskilde offrat stora belopp för tillkomsten af dessa för orten nödvändiga järnvägar, och Kalmar läns norra landsting, på grund af att det vid järnvägarnes byggande iklädt sig garanti för annuiteterna å två obligationslån, årligen får tillsläppa omkring 25,000 kronor, synes det hårdt, att staten, som på dessa företag icke offrat någonting, skall utkräfva straffräntor, som ytterligare försvåra järnvägsförvaltningarnes sträfvan att fullgöra sina förbindelser, och få vi därför vördsamt anhålla, att Riksdagen måtte medgifva,

att från och med detta år ingen öfverränta må utkräfvas å de till Hultsfred—Västerviks och Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnvägar lämnade statslån eller, om detta ej i sin helhet kan bifallas, att åtminstone öfverräntorna å oguldnar räntor måtte bortfalla.

År 1903. I Andra Kammaren den 26 januari 1903.
Stockholm den 26 januari 1903.

Hugo Hammarskjöld.

O. W. Redelius.

S. M. Petersson.

A. Axel Lund.

A. P. Risberg.

(Bil. 1.)

Här följer ett urtag ur den officiella kontraktet mellan staten och bolaget om att lasta upp järnvägen Åtvidaberg-Bersbo och att staten får en annuitet för att betala tillbaka bolagets låneunderstöd. som är belagt med en ränta på sex procent. Utdrag af kontrakt emellan kungl. styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, å Kungl. Majts regelbundna råd och kansli och kronans vägnar, samt styrelsen för Västervik Åtvidaberg-Bersbo järnvägsaktiebolag.

---

§ 5.

Annuiteten för lâneunderstödets återgåldande beräknas till sex procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, af hvilken annuitet först godtgöres rânta efter fem för hundra å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör afbetalning därå.

§ 6.

Anstând med rântas erläggande å hvarje särskilt belopp af försträckningen må åtnjutas under tre år från lyftningsdagen, dock icke utöfver ett år från den dag, den 31 december 1880, då järnvägen och bibanan böra vara för trafik öppnade; skolande den sålunda uppskjutna likviden af rântan fullgöras genom en mot samma rântas belopp svarande utsträckning af tiden för annuitetens erläggande, så att statsverket för sin försträckning blir till fullo godtgjordt.

§ 7.

Kapitalafbetalning skall för bolaget vidtaga den 31 december 1883 och i sammanhang därmed dessförinnan upplupen och obetald rânta, för så vidt uppskof med densammas erläggande icke beviljats, godtgöras; skolande annuiteten sedermera samma dag hvarje år erläggas, till dess lâneunderstödet och all därå upplupen rânta blifvit till fullo godtgjord.

§ 8.

Därest förfallet inbetalningsbelopp icke varder i föreskrifven ordning erlagdt, skall bolaget därå gälda sex procent årlig ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalldt.

Västervik den 3 april 1877.

Rätt utdraget intyga:

Arvid Hanson.

John Nilson.

Ett lika lydande kontrakt af den 29 mars 1877 är upprättadt mellan kungl. styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, samt styrelsen för Hultsfred—Västerviks järnvägsaktiebolag, betyga:

Arvid Hanson.

John Nilson.

Uppgift å af *Hultsfred—Västerviks järnvägsaktiebolag* till riksgäldskontoret inlevererade öfverräntor å statslån under åren

1886—1902.

År.	Öfverränta å		Summa.
	förfallen kapitalskuld.	ogulden ränta.	
1886	456 47	305 92	762 39
1887	634 93	1,803 33	2,438 26
1888	647 79	2,583 70	3,231 49
1889	683 61	2,641 39	3,325 —
1890	714 38	2,380 62	3,095 —
1891	— —	— —	— —
1892	746 52	2,650 16	3,396 68
1893	2,653 46	9,877 79	12,531 25
1894	1,667 13	6,385 37	8,052 50
1895	1,742 15	7,407 85	9,150 —
1896	— —	— —	— —
1897	3,701 25	14,104 55	17,805 80
1898	1,370 94	4,582 13	5,953 07
1899	1,731 29	4,146 96	5,878 25
1900	2,655 79	3,005 70	5,661 49
1901	3,621 90	1,388 96	5,010 86
1902	4,539 76	2,246 73	6,786 49
	27,567 37	65,511 16	93,078 53

Västervik den 14 januari 1903.

A. G. Ståhle
Trafikchef.

Bil. 3.

Uppgift å af Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnvägsaktiebolag till riksgåldskontoret inlevererade öfverräntor å statslån under åren
1891—1902.

År.	Öfverränta å		Summa.
	förfallen kapitalskuld.	ogulden ränta.	
1891	437 57	958 01	1,395 58
1892	508 07	1,077 76	1,585 83
1893	868 79	1,309 55	2,178 34
1894	907 89	1,939 61	2,847 50
1895	948 74	2,914 60	3,863 34
1896	1,254 98	3,069 39	4,324 37
1897	899 71	2,362 58	3,262 29
1898	589 69	1,016 84	1,606 53
1899	631 46	992 95	1,624 41
1900	339 36	621 —	960 36
1901	563 42	629 99	1,193 41
1902	343 70	319 29	662 99
	8,293 38	17,211 57	25,504 95

Vid 1900 års slut häftade följande järnvägar i skuld till staten för öfverräntor:

Vislanda—Bolmens järnvägsaktiebolag ..... Kr. 228,674: 42.
Lenna—Norrtelje dito ..... „ 181,583: 32.
Hessleholm—Markaryds dito ..... „ 1,496: 75.

Västervik den 14 januari 1903.

A. G. Ståhle
Trafikchef.